

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De peccato contentionis, & de eius prohibitione. Pars [i.e Cap.] X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46161)

na. Aduena est homo, qui magnus peccator fuit, cui peccatum suū exprobandū nō est. Vnde Eccl. 8. Ne despicias hominem auertentē se à peccato, neque improperes: ei memēro quoniam omnes in corruptione sumus. Specialiter autem cauendū est ne cōuiciū correctioni admisceatur: sicut faciūt quidā qui sub specie correctionis cōuiciātur hominibus. vnde Eccl. 19. Est correctio mēdax in ore cōtumeliosi. Verē mēdax est talis correctio. Mentitur enim talē correctionē, cū potius sit cōuiciatio. Tullius in tract. de Amicitia: Monere & moneri est officiū veræ amicitia, ita tamē q̄ adulationē careat admonitio, & contumelia obiurgatio. & Prou. 12. Qui suavis est, vivit in moderationibus, in suis admonitionibus relinquit contumeliā. Homo māsuētus moderatē corripit, & sic vitā animæ suæ seruat: homo iracūdus immoderatē corripiedō ipsam perdit vitā. Cauendū est ab immoderata & immāsuēta correptione. Nisi enim homo caueat sibi, ipse ignē incēdit quē debuit extinguere, & occidit quē debuit sanare, & teneret de dāno quod verbū incautē ab eo prolatū fecerit. Ad primū pertinet illud Eccl. 8. Nō incendas carbones peccatorū arguēs eos. Ad secundū pertinet illud Pro. 15. Lingua placabilis lignū vitæ: quæ autē immoderata est, cōteret spiritū. Lingua māsuēta lignū seu arbor vitæ est. Occasio enim vitæ spiritualis est illis quos corripit: sed lingua immoderata cōteret spiritū tā corripiedō, quā eius q̄ corripitur. Ad tertiū pertinet illud Exod. 22. Si egressus ignis inuenerit spicas, & cōprehenderit acervos frugū, siue stantes segetes in agris, reddet dānum q̄ ignē succēderit, quod de igne iræ potest intelligi, cuius dānum teneret reddere, qui verbo incauto illud succenderit.

De peccato contentionis, & de eius prohibitione. PARS I.

Sequitur de peccato contentionis. A quo peccato, Primo deberet cohibere homines, quia Augustin. Nihil est similius actibus dāmonū, quā litigare, vnde seruos diaboli nō Dei se ostendūt, qui litigant. 2. ad Timo. 2. Seruum Domini non oportet litigare, sed mansuetum esse ad omnes. Item Apost. 1. Corin. 11. Si quis vult contentiosus esse, nos talem consuetudinem nō habemus. ¶ Secundō deberet homines cohibere à contentione hoc, quod separare se à contentione, nobile est. vnde Prou. 20. Honor est homini, qui separat se à contentione. Contendere autem ignominiosum est. Sene. Muliebre est litigare. ¶ Tertio deberet cohibere homines à contentione hoc, q̄ litigare signum est stultitiæ seu superbiæ, & peruersitatis, & malitiæ. Ad primum pertinet illud Prouer. 18. Labia stulti miscēt se ri-

xis, & illud 20. Omnes autem stulti miscentur contumeliis. In verbo miscendi, quia cōmissio est inseparabilis unio, intelligitur q̄ stulti à contentione separari non possunt. Ad secundum pertinet illud Prou. 16. Homo peruersus suscitatur lites. & 26. Sicut qui apprehendit auribus canē, sic pertransit impatiēs, & cōmiscetur rixæ alterius. Ad terciū pertinet illud Prou. 17. Semper iurgia querit malus: angelus autē crudelis mittetur cōtra eum. Hoc erit in morte, quādo angelus malus ad eum venerit, ut eū deferat in infernū. Vel angelus malus potest intelligi aliquis malus homo ad eū missus: ut dicitur vulgariter, iste est malus sed quādoq; inueniet parē suū. ¶ Quarto deberet cohibere homines à contentione hoc, q̄ multa mala inde proueniunt. Vnde Eccl. 22. Ante ignem camini vapor & fumus ignis inalatur: sic & ante sanguinē maledicta, & cōtumeliā, & minā. Et eiuſd. 11. A scintilla vna augetur ignis. Et 28. Certamē festinātū incendit ignem: lis festinans effundit sanguinē. ¶ Quinto deberet cohibere homines à contentione hoc, q̄ abstinere à lite magni meriti est, vnde legitur in Vitis patrum, q̄ orante Machario vox resonauit ad eum, dicens: Nondū ad mensurā duarū mulierū peruenisti quæ habitant in proxima ciuitate. Cūque Macharius intrans ciuitatem quæsiuisset conuersationē earum ab ipsis, dixerunt q̄ erant vxores duorum fratrum, & per x v. annos simul fuerant, & nunquā aliqua earū, aliam dicto vel facto contristauerat, & statuerant in corde suo, ut vsque ad mortem verbū inter se seculare non loquerentur: & libēter intrassent religionē, si viri earū permisissent. Vnum eorū, in quibus consistebat meritum harum mulierū, erat hoc, q̄ litem non habuerant adiuuicem. Animus verē innocens nescit litigare. Vnde legitur in Vitis patrum, q̄ duo senes erant in vna cella, qui nunquam habuerant litem inter se. Dixit ergo vnus, Faciamus litem inter nos, & ponamus laterem in medio, & vterque dicat, q̄ suus sit, quia nescimus quid sit cōtentio. Cū positus fuisset later, & vnus diceret, Meus est. Alter respondit, Ego spero q̄ meus est. Cū autē primus diceret, Non est tuus, sed meus. Alter respondit, Si tuus est, tolle eum. Et sic non inuenerunt materiam litigandi.

¶ *Quod maxime cum quinque personis cauenda sit contentio.*

Et licet vniuersaliter declināda sit contentio, præcipue tamen cum quinque personis, scilicet cum homine potente, vnde Eccl. 8. Non litiges cū homine potente, ne fortē incidas in manus illius. Et cū homine locuplete. Ibidem: Non cōtendas cū homine locuplete, ne fortē contra te cōstituat litē tibi. Multa

enim perdidit aurum & argentum. Et cum homine linguato. vnde Eccl. 7. Non litiges cum homine linguato, neq; struas in igne illius ligna. Et cū homine iracundo. vnde in eodem: Cum iracūdo nō facias rixā. Item cū propria vxore. Ex quo enim aliquis litē habere cōperit cum vxore, nunquam habebit quietē. Pro. 19. Tecta iugiter perstillātia, litigiosa mulier. Qui in domo perstillāti est, quādo vult declinare vnum stillicidium in vno loco, inuenit illud in alio, & ita nō inuenit ibi quietem. Sic vir & vxor quietem nō inueniunt, ex quo cōperint litigiosi esse, & valde male est eis, quantascūq; delicias habeāt. vnde Prouer. 27. Melior est buccella sicca cū gaudio, quā domus plena victimis cū iurgio. & licet de nulla re litigandū sit, præcipue tamen non est litigandū de te, quæ hominem non molestat. Vnde Eccl. 11. De illa re quæ te non molestat, ne certaueris.

De peccato derisionis.

CAP. XI.

DE derisione quam mali faciunt bonis, breuiter pertransimus, cum de ea dictū sit in tract. de ornatu, in cap. de verecūdia. Hoc solū addētes quod legitur Neemias dixisse 2. Esd. 4. quū Tobias Ammonites irrideret Iudæos ædificantes, dicens: Si ascenderit vulpes, transiliet murū eorū lapideū: audi, inquit, De^o noster, qā facti sum^{us} despectui: cōuerte opprobriū sup caput eorū. & paulò post subdit: Ne operias iniquitatē eorū corā facie tua, & peccata eorū nō deleātur: quia irriserūt ædificantes.

De peccato prauī consilij, & de his quæ deberent cohibere homines ab hoc peccato.

CAP. XII.

Sequitur de peccato prauī cōsilij. A quo peccato deberet cohibere homines. Primò q̄ prauus consiliarius proditor est. Decipit enim eū qui in eo cōfidit: scilicet eū qui ab eo consiliū petit: quod nō est paruū peccatum. vnde Prou. 26. Sicut noxius est qui mittit lāceas & sagittas in mortē: ita vir qui fraudulēter nocet amico suo. ¶ Secundo deberet cohibere homines ab hoc peccato, q̄ prauī cōsiliarij quasi omnia mala faciūt: sic tamē vt nihil mali fecisse videātur. Ipsi dant palmas in faciem Christi & in membris eius, dicentes: Prophetiza nobis Christe, quis est qui te percussit: vt legitur factum fuisse Mat. 26. Cum Dominus captus teneretur: quasi Dominus ignorare possit astutias eorū, cum scriptū sit Iob 12. Ipse nouit decipientem, & eū qui decipitur. ¶ Tertio deberet cohibere homines ab hoc peccato, q̄ cōsiliarius prauus illud consilium, quod ipse vult dare contra aliquos, primo dat cōtra seipsum. Istud enim habet iustitię omnis iniustitia, quōd quicunq; vult nocere alij, primo noceat sibi.